



*Excellenties, Ministers der Kroon;
en allen Gij, die van wat naam of rang ook, met Gezag der Over-
heid zijt bekleed;*

Hoogeerzame Heeren Directeuren;

Edelgrootachtbare Heeren Curatoren;

*Dames en Heeren Professoren, Lectoren, Privaat Docenten en
Doctoren in onderscheidene Wetenschappen;*

*en voorts Gij allen, die door Uwe tegenwoordigheid te dezer
plaatse van belangstelling in de Vrije Universiteit doet blijken en
aan deze plechtige zitting ter gelegenheid der 58e herdenking van
haren Dies Natalis, luister wilt bijzetten;*

Zeer gewenschte Toehoorderessen en Toehoorders.

De denkende mensch, geplaatst in den rijkdom der Schepping,
zoekt de werkelijkheid te grijpen.

Hij laat niet af van de vraag, of en hoe de dingen, waarmee hij
van doen heeft, bestaan.

Hij wil zekerheid, of de voorstellingen, die hem vervullen, reëlen
grond bezitten, dan wel hersenschimmen zijn.

Maar de werkelijkheid ligt in vele werkelijkheden en zekerheid
kan gezocht langs ver uiteenlopende wegen.

Ook schiet hier de taal te kort; woorden als „bestaan”, „realiteit”,
„werkelijkheid” zijn overbelast en wisselen van beteekenis bij den
overgang van het eene gebied van leven of wetenschap naar het
andere, terwijl ook binnen de grenzen van zulk een gebied, hun
inhoud niet immer constant is.

Wanneer ik, deze termen door elkaar gebruikend, *werkelijk*, *reëel*,
noem, alles waarvan gezegd wordt, dat het *bestaat* ¹⁾, meen ik aan
het heerschende spraakgebruik geen geweld en aan den rijkdom in
beteekenisschakeering van het woord *realiteit* niet te kort te doen.
Alles komt immers neer op het begrip *bestaan* en dit heeft velerlei
zin. Wie, de realiteit van zeker iets ontkennend, bijvoorbeeld daar-
van zegt: „dat bestaat alleen in de verbeelding”, stelt hiermede reeds
minstens twee werkelijkheden: die, welke hij realiteit noemt, en de
werkelijkheid eener wereld der verbeelding, waarin hij immers aan
dat iets een bestaan toekent.